

Štrasburk, 21. března 2007

Veřejný dokument
Greco RC-I (2004) 12E
Dodatek

První kolo hodnocení

Dodatek ke zprávě o plnění doporučení Českou republikou

Přijala Skupina států proti korupci (GRECO) na svém 32. plenárním zasedání
(Štrasburk, 19.-23. března 2007)

I. ÚVOD

1. Skupina států proti korupci (GRECO) přijala na svém 13. plenárním zasedání (konaném 28. března 2003) Zprávu hodnotící Českou republiku v rámci prvního kola hodnocení. Tato zpráva (Greco Eval I Rep (2002) 11E) obsahuje 9 doporučení adresovaných České republice a byla zveřejněna dne 22. dubna 2003.
2. Dne 30. září 2004 předložila Česká republika Situační zprávu požadovanou podle procesních pravidel GRECO. Na základě této zprávy a plenárního jednání přijala GRECO na svém 22. plenárním zasedání (konaném 18. března 2005) Zprávu o plnění v rámci prvního kola hodnocení (Zpráva o plnění) týkající se České republiky, která byla zveřejněna dne 8. dubna 2005. Zpráva o plnění (Greco RC-I (2004) 12E) uvádí závěr, že doporučení ii, iii, iv, v a vi byla uspokojivě zrealizována. Doporučeními vii a viii se Česká republika realizovala uspokojivým způsobem. Doporučení i a ix byla realizována částečně; GRECO požádala o doplňující informace o jejich realizaci. Požadované doplňující informace byly předloženy dne 27. září 2006 a dále doplněny 14. a 28. února 2007.
3. V souladu s pravidlem 31, odstavec 9.1 jednacího řádu skupiny GRECO je účelem tohoto Dodatku ke Zprávě o plnění v rámci prvního kola hodnocení vyhodnotit realizaci doporučení i a ix z pohledu předložených doplňujících informací zmíněných v odstavci 2 výše.

II. ANALÝZA

Doporučení i.

4. *GRECO doporučila bojovat nejen se samotnou korupcí, ale také zvyšovat informovanost veřejnosti o nebezpečích korupce, jež mohou podkopávat hospodářské, sociální a politické základy České společnosti, a přednostně klást důraz na objektivní zkoumání korupce v zemi.*
5. GRECO připomíná, že ve Zprávě o plnění došla k závěru, že první část doporučení byla splněna, ale v oblasti zkoumání korupce by bylo možno udělat více.
6. České orgány podaly zprávu, že v průběhu roku 2006 iniciovalo Ministerstvo vnitra projekt výzkumu bezpečnostní politiky – zahrnující trestní politiku – který má být proveden ve spolupráci s Vysokou školou ekonomickou v období let 2006-2008. Jedním z témat tohoto výzkumného projektu je boj proti korupci, konkrétně existence černých listin a transparentnost nestátního sektoru v České republice. Kromě toho Ministerstvo vnitra zadalo vypracování výzkumného projektu nazvaného „Reflexe managementu bezpečnostních hrozeb“. Tento výzkumný projekt se zaměřuje mimo jiné na vnímání korupce v České republice (včetně vnímání trendů v úrovni korupce, oblastech, kde se korupce většinou vyskytuje, osobních zkušeností s korupčním chováním a zda jsou občané dostatečně informováni o tom, komu by měli korupci hlásit). Výsledky tohoto výzkumného projektu se očekávají v první polovině roku 2007. Kromě toho se plánuje další výzkum na téma udržitelného rozvoje a korupce.
7. České orgány rovněž podaly zprávu o dalších činnostech realizovaných za účelem zvýšení informovanosti občanů o nebezpečích pramenících z korupce v době po přijetí Zprávy GRECO o plnění. Mezi tyto činnosti patří publikace článků v různých periodikách o předcházení korupci, pravidelné tiskové briefingy o protikorupčních činnostech, vypracování brožury Útvarem pro odhalování korupce a finanční kriminality (ÚOKFK) a tisková konference v říjnu 2006 o vládní strategii boje proti korupci v letech 2006-2011. Protikorupční internetové stránky www.korupce.cz,

jež jsou zmíněny ve Zprávě o plnění, byly zaregistrovány jako jedny z deseti nejznámějších stránek na internetu a jedny ze 100 nejoblíbenějších internetových stránek v České republice.

8. GRECO bere na vědomí informace předložené českými orgány. Je zřejmé, že výzkum v oblasti korupce získal vysokou prioritu, jak bylo požadováno v doporučení. Přestože GRECO již ve Zprávě o plnění došla k závěru, že první část doporučení byla splněna, s uspokojením konstatuje pokračování aktivit zaměřených na zvýšení informovanosti občanů.
9. GRECO konstatuje, že doporučení i bylo realizováno uspokojivým způsobem.

Doporučení ix.

10. *GRECO doporučila provedení úprav v systému imunity členů Parlamentu tak, aby byla stanovena konkrétní a objektivní kritéria pro rozhodování o zbavení procesní imunity (nedotknutelnosti); GET rovněž doporučila českým orgánům přehodnotit skutečnost, že stávající systém znemožňuje stíhání osoby podezřelé ze spáchání trestného činu poté, kdy přestane být členem Parlamentu.*
11. GRECO připomíná, že ve Zprávě o plnění došla k závěru, že procesní aspekty zbavení imunity zřejmě nebyly řešeny.
12. České orgány podaly zprávu ohledně první části doporučení, že přestože neexistují žádná konkrétní písemně stanovená kritéria, podle nichž by měl Parlament postupovat při rozhodování o návrzích na zbavení imunity, upravují platné jednací řády Poslanecké sněmovny i Senátu (zákony č. 90/1995 a 107/1999) postup při rozhodování o návrzích na zbavení imunity poslance resp. senátora. Tyto platné jednací řády mimo jiné vyžadují, aby mandátový a imunitní výbor rozhodl, zda existují dostatečné důvody pro trestní stíhání poslance nebo senátora, a aby o dané věci předložil zprávu Poslanecké sněmovně resp. Senátu, jež následně rozhodnou o tom, zda bude příslušný poslanec či senátor imunity zbaven. V praxi Poslanecká sněmovna a Senát zvažují pouze to, zda případ, k němuž se návrh na zbavení imunity vztahuje, souvisí s výkonem funkce člena Parlamentu: pokud tomu tak není, je příslušný poslanec či senátor imunity zbaven a může být zahájeno jeho trestní stíhání. Za poslední volební období Poslanecké sněmovny (2002-2006) byli imunity zbaveni dva poslanci, aby proti nim mohlo být zahájeno trestní řízení za „ublížení na zdraví z nedbalosti“ a přijímání úplatku; Senát naposledy rozhodl 7. února 2007 o zbavení imunity vicepremiéra a ministra pro místní rozvoj, aby proti němu mohlo být zahájeno trestní řízení pro přijímání úplatku.
13. České orgány dále podaly zprávu, že Poslanecká sněmovna schválila v květnu 2006 návrh na změnu Ústavy s cílem omezit imunitu členů Parlamentu a soudců. Podle této změny by v případech, kdy Parlament neudělí souhlas se zbavením imunity soudce nebo člena Parlamentu, stíhání dané osoby bylo omezeno pouze po dobu výkonu funkce či mandátu a následně mohlo proběhnout, jakmile tato osoba přestane být členem Parlamentu nebo soudcem. Senát navrhovanou změnu Ústavy projednal v červnu 2006, ale v listopadu 2006 ji zamítl a dal přednost novému návrhu, který usiluje o úplné zrušení poslanecké imunity u veškerých úkonů kromě hlasování a projevů na půdě Parlamentu. Tento nový návrh byl přijat v prvním čtení a bude v Senátu dále projednáván v průběhu roku 2007.
14. GRECO bere na vědomí informace předložené českými orgány a vítá navrhovanou změnu Ústavy, která bude v případě přijetí představovat významné zlepšení stávající situace. Proto považuje GRECO druhou část doporučení za zcela splněnou. Přestože v případě přijetí nejnovějšího návrhu na změnu Ústavy by požadavek stanovení konkrétních a objektivních kritérií

při rozhodování o zbavení procesní imunity (nedotknutelnosti) pozbyl relevance – neboť procesní imunita (nedotknutelnost) členů Parlamentu by byla zcela zrušena – nemůže GRECO v tomto okamžiku považovat první část doporučení za plně realizovanou.

15. GRECO konstatuje, že doporučení ix bylo realizováno částečně.

III. ZÁVĚR

16. Kromě závěrů obsažených ve Zprávě o plnění v rámci prvního kola hodnocení České republiky a vzhledem k výše uvedenému GRECO konstatuje, že doporučení i bylo realizováno uspokojivým způsobem a doporučení ix bylo realizováno částečně. V této souvislosti GRECO nabádá orgány České republiky k pokračování snah o zlepšení stávajícího systému imunity členů Parlamentu.
17. Přijetím tohoto Dodatku ke Zprávě o plnění se uzavírá první kolo hodnocení České republiky v souladu s příslušnými procesními zásadami.
18. Nakonec GRECO vyzývá orgány České republiky, aby opatřily překlad Dodatku do místního jazyka a tento překlad zveřejnily.